

e-ISSN: 2587-1676

J Aviat 2020; 4(2): 25-35 DOI : 10.30518/jav.780570

Araştırma Makalesi/Research Article

Benzer Kamburluğa Sahip Kanat Profillerinin Aerodinamik Analizi

*Mert GÖKDEMİR*¹*^(D), *Satılmış ÜRGÜN*^(D)

^{1,2} Havacılık Bilimi ve Teknolojileri A.B.D., Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli, 41001, Türkiye

Özet

Airfoil (kanat), daha düşük sürükleme ile yeterli miktarda taşıma üreterek uçağı havada tutan ve herhangi bir hava aracında önemli bir rol oynayan aerodinamik gövdedir. Kanat yapısının gelişimi boyunca kanatta maksimum taşıma üretebilmek için kanadın alt yüzeyindeki yüksek basınç ve üst yüzeyindeki düşük basınç kavramları ile ilgilenilmiştir. Ve bu kavramlar kanat profilinin alt yüzeyindeki hava hızının düşük, üst yüzeyindeki hava hızının yüksek olacağını göstermektedir. İstenen aerodinamik özelliklere sahip kanat profili seklinin tasarımı bugüne kadar zorluklar çıkarmıştır. Havacılığın ilk yıllarında kanat tasarımları rastgele hazırlanmış ve akış alanında/bölümünde test edilmiştir, sonrasında ise Wright kardesler kambura sahip profil kullanmışlardır. Günümüzde, NACA ise rastgele değil, formüller kullanarak airfoil üretmemize yardımcı olan uygun bir tanımlama yapmıştır. CFD yöntemi sıvının gerçek zamanlı davranışını dikkate alarak simülasyon gerçekleştirmek için kullanılan güçlü bir araçtır. Bu makalenin amacı, ANSYS Fluent kullanılarak AG35, NACA 4412, NACA 23012 ve TL54 kanat profilleri etrafindaki dış akışın simüle edilmiş bir modelini üretmek ve literatürden elde edilen deneysel verilerin 1siğinda düşük bir hız da (22,22 m/s) test edilerek doğrulamaktır. İki boyutta oluşturulan geometriler, seçilen kanat profiliyle 3 boyutta tasarlanmıştır. Kanat profillerini analiz etme yöntemi olarak hesaplamalı akışkanlar dinamiği (CFD) seçilmiştir. 0 ila 20 derece arası hücum açılarında geliştirilen kanat profilleri, gerçek rüzgâr tüneli boyutuna esdeğer hesaplama bölgesinde, denklemler ise RNG k-Epsilon türbülans modeli ile çözülmüştür. İzgara oluşturma süreci Ansys Mesher ile, çözüm adımı ve sonuç görüntüleme işlemleri CFD Post programı ile gerceklestirilmistir. Düsük hız ve yüksek tasımaya sahip kanat profillerinin analizi, sürükleme katsayısı, kaldırma katsayısı ve kaldırma-sürükleme oranı üzerindeki etkisi sayısal yöntem ile araştırılmıştır. NACA 4412 profili için maksimum verimlilik elde edilmistir.

Anahtar Kelimeler: Hücum açısı, CFD, NACA, Taşıma Katsayısı, Sürükleme Katsayısı

Corresponding Author/Sorumlu Yazar: Mert GÖKDEMİR mertgokdemir26@gmail.com

Citation/Alıntı: Gökdemir M., Ürgün S (2020). Benzer Kamburluğa Sahip Kanat Profillerinin Aerodinamik Analizi J. Aviat. 4 (2), 25-35.

ORCID: ¹ <u>https://orcid.org/0000-0002-2047-1331</u>, ² <u>https://orcid.org/0000-0003-3889-6909</u> **DOI:** <u>https://doi.org/10.30518/jav.780570</u>

Gelis/Received: 15 Ağustos 2020 Kabul/Accepted: 10 Aralık 2020 Yayınlanma/Published (Online): 28 Aralık 2020 Copyright © 2020 Journal of Aviation <u>https://javsci.com</u> - <u>http://dergipark.gov.tr/jav</u>

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attiribution 4.0 International Licence

Aerodynamic Analysis of Wing Profiles with Similar Roundback

Abstract

Airfoil (wing) is an aerodynamic body that keeps the plane in the air and plays an important role in any aircraft by producing enough transportation with lower drag. Throughout the development of the wing structure, the concepts of high pressure on the lower surface of the wing and low pressure on the upper surface have been dealt with to produce maximum transport in the wing. And these concepts show that the air velocity on the lower surface of the wing profile will be low and the air velocity on the upper surface will be high. The design of the wing profile shape with the desired aerodynamic features has been challenging to date. In the first years of aviation, wing designs were randomly prepared and tested in the flow area / section, after which the Wright brothers used a profile with a hump. Today, NACA has made an appropriate definition that helps us produce airfoils using formulas, not random ones. The CFD method is a powerful tool for simulating the real-time behavior of the liquid. The purpose of this article is to produce a simulated model of the outer flow around the AG35, NACA 4412, NACA 23012 and TL54 wing profiles using ANSYS Fluent and to verify by testing at a low speed (22.22 m/s) in the light of the experimental data from the literature. The geometries created in two dimensions are designed in 3 dimensions with the selected wing profile. Computational fluid dynamics (CFD) was chosen as the method of analyzing the wing profiles. Wing profiles developed at from 0 to 20-degree attack angles are solved in the calculation area equivalent to true wind tunnel size, and equations are solved with RNG k-Epsilon turbulence model. The grid creation process was carried out with Ansys Mesher, the solution step and result display operations were performed with the CFD Post program. The analysis of the wing profiles with low speed and high transport, drag coefficient, lift coefficient and effect on lift-drag ratio were investigated by numerical method. Maximum efficiency has been achieved for the NACA 4412 profile.

Keywords: Angle of Attack, CFD, Drag Coefficient, NACA, Lift Coefficient

1. Giriş

Kanat, hava ortamı içerisinde hareket ederek, hareket yönüne normal olan aerodinamik bir kuvvet üretmek için kullanılan bir yüzeydir. Kanatlar taşıma kuvveti üretmek için kullanılan farklı profil yapılarına sahip sistemlerdir. Taşıma ve sürükleme katsayılarının oranı olarak ifade edilen aerodinamik performans bazı planörlerde 60 seviyesinde veya daha fazla olabilmektedir.

Bu, taşıma kuvveti elde etmek için küçük bir itme kuvvetinin yeterli olacağı anlamına gelmektedir [1]. İhtiyacımız olan parametreleri (taşıma, sürükleme, moment katsayısı vb.) elde edebilmek için 2 yöntem vardır. Bunlar; simülasyon ve deneydir. Deney için nesne veya cisim rüzgâr tüneline yerleştirilerek üzerinde birkaç delik açılıp basınç ölçümü yapılır. Her noktadaki basınç önceden hesaplanarak taşıma, sürükleme vb. katsayıların hesaplanmasında kullanılır. Ama bu yöntem zaman alır ve hata payı yüksektir. Öte yandan daha gelişmiş bilgisayar simülasyonları istenilen değerleri gerçeğe yakın elde etmemize çok daha kısa sürede yardımcı olur. CFD (hesaplamalı akışkanlar dinamiği) bilgisayar programları arasında en yaygın kullanılan yazılımdır. Amaç hesaplamalı alan içerisinde modelleme yapmaktır. Simülasyon sırasında akış denklemleri program yardımıyla istenilen yöntemde çözülür. Simülasyon bize gerçeğe en yakın değerleri çıktı olarak verir.

Rüzgâr tüneli deneylerinin pahalı ve uzun sürmesi dolayısıyla bu çalışmada daha hızlı sonuçlar veren CFD yazılım tercih edilmiştir.

Maughmer, et al. (Haziran-2002) [2], AG24, AG35, AG455ct, CAL1215j, CAL2263m ve CAL40411 profillerinin teorik analizlerini gerçekleştirmiştir. Deneysel ölçümler düşük reynolds katsayılarında MATLAB yazılımı kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre hücum açısı ve sürükleme katsayısı için maksimum değer düşük reynolds sayısında, minimum değer yüksek reynolds sayısında ulaşılmıştır. Taşıma katsayısı/hücum açısı için maksimum değer yüksek reynolds sayısında ve minimum değer reynolds sayısı düşük iken elde edilmiştir. Karşılaştırmalı sonuçlar tasarım için en uygun profilin AG35 kanat profili olduğunu göstermiştir.

Himanshu Parashar. (2015) [3], NACA 2415, NACA 23012 ve NACA 23105 kanat profillerinin analizini ticari CFD programları olan GAMBİT ve Fluent kullanarak tasarlamıştır. Akış için standart k- ε türbülans modeli kullanılarak momentum süreklilik denklemleri incelenmiştir. 2 boyutlu kanat geometrileri CATIA yardımıyla 0.5 C chord oranı ile elde edilmiştir. -15 ve +15 derece değişken hücum açılarında aerodinamik iki parametre olan C_L ve C_p hesaplanmıştır. Bu iki parametre

JAV_{e-ISSN:2587-1676}

aerodinamik verimliliğin hesaplanmasında olağanüstü öneme sahiptir. NACA 2415 ve NACA 23015 ile kıyaslandığında NACA 23012 kanat profili ekstrem hücum açılarında $C_L = 0$ iken en az sürükleme üretmiştir. NACA 23012 maksimum C_L (taşıma katsayısında)' ye sahipken minimum sürükleme oluşturmuştur.

Bright, P. G., et al. (2016) [4], engellerin üzerinden uçabilme yetisine sahip çok amaçlı bir aracı araştırmak, tasarlamak, inşa etmek ve test etmek üzere projeye başlamıştır. Hovercraft tabanlı ve küçük kanat açıklığına sahip yer etkisinden yararlanarak, alçak irtifada uçan verimli bir araç üretilmiştir. Clark Y, NACA 4412, NACA/MUNK M-15, Gottingen 436 profilleri 2D olarak hesaplamalı akışkanlar dinamiğini kullanan Star analiz CCM+ programi ile edilmistir. Simülasyonlarda reynolds sayısı 2.66×10^6 , Inlet sınır koşulları olarak 22.22 m/s kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar Xfoil programından üretilen bilgiler ile kıyaslanmıştır. C_{m0} , C_{Lmax} ve hücum açıları kıyaslandığında en yüksek puanı Gottingen 436 almıştır fakat Gottingen 436 düz tabanlı bir profil olduğu için yer etkisinde venturi etkisinden kaçınır. İkinci sırada en yüksek puanı alan NACA 4412 profili kanat profili olarak seçilmiştir.

Syamsuar, S., et al. (2016) [5], bu çalışmada insansız hava araçları için çok yönlü analiz kullanarak düşük hızlarda verimli kanat profili secimi ve optimizasyonu yapılmıştır. Geliştirme süreci, düşük hızlı kanat profillerin verilerini ve verilen tasarım gerekliliklerine göre tasarım optimizasyon adımlarını içerir. İnsansız hava araçlarında düşük parazit sürükleme ve zayıf stabilite olduğu için stabilite kriteri yüksek öneme sahiptir. Çok yönlü analiz çözücü olan hesaplamalı akışkanlar dinamiği (CFD) kullanılarak analizler gerçekleştirilmiştir. Navier strokes modeli kullanılarak XFOIL ve ANSYS'te analizler yapılmıştır. Ağırlıklandırma yöntemi (weighting score), tasarım gereklilikleri için uygun kanat profilinin seçilmesinde maksimum ağırlık değerini bulmak için kullanılmıştır. Veri tabanı olarak 29 kanat profili ele alınarak taşıma, sürükleme, moment katsayısı ve hücum açısı değerleri karşılaştırıldığında en yüksek skoru TL54 kanat profili almıştır.

Jony, H. (2014) [6], NACA 6409 ve NACA 4412 profillerinin sürükleme, kaldırma kuvveti ve 4 (2): 25-35 (2020)

profillere etkiyen toplam basınç dağılımları da ele alınarak akış analizleri incelenmiştir. Hücum açısının değişimi ile farklı değişkenler elde edilmiştir. Araştırma da ANSYS Workbench 14.5 yazılımı sonlu elemanlar yöntemi ve hesaplamalı akışkanlar dinamiği kullanılarak (CFD) karsılastırmalar yapılmıştır. NACA 4412 airfoilinin üst yüzeyinde, NACA 6409 airfoilinin üst yüzeyinden daha az negatif basınç oluştuğu belirgindir. Tasıma/sürükleme oranları NACA 4412 için 0 derece ve 5 derece için sırasıyla 3.365 ve 5.382'dir. Diğer yandan taşıma/sürükleme oranları NACA 6409 profili için 0 derece ve 5 derece hücum açısında sırasıyla 0.39 ve 0.66'dır. En iyi profil her zaman yüksek taşıma/sürükleme oranına sahip olmalıdır. Veriler kıyaslandığında NACA 4412 profili aerodinamik uygulamalar için daha uygundur.

Bir kanat yapısında, hava akımının ilk karşılaştığı noktaya hücum kenarı (leading edge), hava akımının ayrıldığı noktaya firar kenarı (trailing edge) adı verilmektedir. Bu iki noktayı birleştiren çizgi hattına kanat kesidi kiriş hattı (veter) denir. Üst ve alt yüzeylerin ortasından geçip ön kenar ile arka kenarı birleştiren eğriye kamburluk eğrisi denir. Analiz yaparken ele aldığımız iki değişken vardır bunlar; kalınlık ve kamburluk. NACA 23012 kanat profilinde, maksimum kamburluk miktarı kiriş uzunluğunun %2'si, maksimum kalınlık kiriş uzunluğunun %12'sidir. NACA 23012 kanat kesiti düşük hızlı uçak daha çok, kanatlarında kullanılmaktadır. NACA 4412 profilinin kalınlık oranı %12, kamburluk oranı %4'tür. NACA 4412 kanat profilinin rüzgâr türbinlerinden hovercraft araçlarına kadar havacılıkta geniş bir kullanım alanı vardır. TL54 genellikle rc motor gibi düşük hızlarda daha düşük profil drag oluşturduğu için tercih edilmektedir. TL54 profilinin kalınlık oranı %9.99, kamburluk oranı %2.41'dir. Hovership, micro quadcopter vs. düşük hıza sahip insansız hava araçlarında kullanılan AG35 profilinin kalınlık oranı %8.7, kamburluk oranı %2.3'tür.

2. Yöntem

Bir parçanın üretimine geçilmeden önce tasarım sürecinden geçmesi gerekir. Bu süreçte parçanın çizimi ve analizi olmak üzere iki önemli aşama gerçekleştirilir. Parçanın çizim aşamasında kullanılacağı yerdeki görevine uygun bir tasarım gerçekleştirilir. Bu tasarımda fonksiyon, estetik gibi hususlar göz önünde bulundurulur. Fakat

gerçekleştirilen tasarımın işletme koşulları buradaki görevi yerine getirip getiremeyeceği belli değildir. Bu konuya cevap verilebilmesi için gerekli mühendislik hesaplarının ve analizlerinin yapılması gerekir.

Aerodinamik katsayılar hücum açısına, geometriye (profil geometrisi, kanat geometrisi, uçak konfigürasyonu), Reynolds sayısına ve Mach sayısına bağlıdır. Kanat profili için taşıma ve sürükleme katsayıları deneysel olarak elde edilir ya da profil seçimi sırasında yaklaşık tahmin yapan yazılımlar kullanılabilir.

Simülasyonda 3.5 GHz 4 çekirdek AMD Ryzen 5 1500X işlemcili 16 GB RAM ve 64-bit Windows 10 işletim sistemine sahip bilgisayar kullanılmıştır. ANSYS Fluent (version-16) programı profillerin üzerinden akan akışkanı analiz etmek için kullanılmıştır. Daha iyi sonuç alabilmek için structured mesh kullanılmıştır.

Hücum açısı, kanat üzerine gelen hava veya göreceli rüzgâr ile uçakta veya kanatta bir referans çizgisi (veter çizgisi) arasındaki açı olarak tanımlanmaktadır. Bu açı oluşan aerodinamik taşıma ve sürükleme kuvvetlerini etkilemektedir. Kanat profilleri üzerinde iki boyutlu akışın aerodinamik performansını belirlemek için hesaplamalı akışkan dinamiği analizinde k-ɛ Realizable türbülans modeli kullanılmıştır.

2.1. Realizable k- ɛ Türbülans Model

K-epsilon türbülans modeli türbülanslı akış koşullarında ortalama akış özelliklerini simüle etmek için Hesaplamalı Akışkanlar Dinamiği'nde (CFD) kullanılan en yaygın modeldir. Türbülanslı akışı göstermek için iki ekstra taşıma denklemine sahiptir. Bu iki denklem modeli türbülanslı enerjinin taşınımı ve yayılması gibi etkilerini hesaba katmaya yarar.

- Taşınan ilk değişken türbülanslı kinetik enerjidir, k
- Taşınan ikinci değişken türbülanslı dağılımdır, ε

Türbülans ölçeğini belirleyen değişkendir, ilk değişken olan k ise türbülanstaki enerjiyi belirler. [7],[8]. K-epsilon model aşağıdaki gibi türetilebilir:

$$\frac{\partial}{\partial t} (\rho k) + \frac{\partial}{\partial x_{j}} (\rho k u_{j}) = \frac{\partial}{\partial x_{j}} \left[\left(\mu + \frac{\mu_{t}}{\sigma_{k}} \right) \frac{\partial k}{\partial x_{j}} \right] + P_{k} + P_{b} - \rho \varepsilon - Y_{M} + S_{k}, \qquad (1)$$

$$\frac{\partial}{\partial t} (\rho \varepsilon) + \frac{\partial}{\partial x_{j}} (\rho \varepsilon u_{j}) = \frac{\partial}{\partial x_{j}} \left[\left(\mu + \frac{\mu_{t}}{\sigma_{\varepsilon}} \right) \frac{\partial \varepsilon}{\partial x_{j}} \right] + \qquad (2)$$

$$\rho C_{1} S \varepsilon - \rho C_{2} \frac{\varepsilon^{2}}{k + \sqrt{\upsilon \varepsilon}} + C_{1\varepsilon} \frac{\varepsilon}{k} C_{3\varepsilon} P_{b} + S_{\varepsilon}, \qquad (2)$$

Türbülanslı viskosite şu şekilde modellenmiştir,

$$\mu_t = \frac{\rho C_\mu k^2}{\varepsilon} \tag{3}$$

K üretimi şu şekilde yazılabilir,

$$P_{k} = \rho \overline{u_{i} u_{j}} \frac{\partial u_{j}}{\partial x_{i}}$$

$$\tag{4}$$

$$P_k = \mu_t S^2 \tag{5}$$

S, aşağıdaki gibi tanımlanan ortalama gerinim oranı tensörünün modülüdür:

$$S \equiv \sqrt{2S_{jj}S_{jj}} \tag{6}$$

Bu denklemler için kullanılan model sabitleri,

$$C_{1\varepsilon} = 1.44, \ C_{2\varepsilon} = 1.92, \ C_{3\varepsilon} = -0.33, \ C_{\mu} = 0.09,$$

 $\sigma_{\nu} = 1.0, \ \sigma_{\varepsilon} = 1.3.$

3. Bulgular ve Tartışmalar

Daha hassas sonuçlar için kanat bölgesi daha yoğun ağ örgüsü kullanılarak 727946 Element ve 167323 Node oluşturulmuştur. Hücum ve firar kenarları havayı ilk alan ve terk eden noktalar olduğu için çözülen denklemlerin bu bölgelerde daha gerçeğe yakın olması gerekmektedir. O yüzden bu bölgeler 0.002 birim boyutunda mesh ağı ile kaplanmıştır. Kanat profilinin etrafına akışın sınır bölgesini tanımlayacak ek bir bölge eklenmiş. Havanın giriş çıkış noktaları (inlet-outlet) belirlenmiştir. Chord 1 metre ve kanadın arkasında kalan laminer akışın gözlendiği akış alanı 10 metre olarak seçilmiştir.

JAV_{e-ISSN:2587-1676}

Şekil 1. Mesh yapısı

Şekil 2. Kapalı hacim mesh geometrisi

3.1. Lift-to-Drag Ratio (Aerodinamik Verimlilik)

Aerodinamikte, kaldırma-sürükleme oranı veya L/D oranı, bir kanat veya araç tarafından üretilen taşıma değerinin hava içerisinde hareket ederek olusturduğu aerodinamik sürüklemeyle bölünmesidir. Daha yüksek veya daha fazla uygun bir L/D oranı kanat/uçak tasarımındaki ana hedeflerden biridir. Gerekli taşıma ağırlığa göre ayarlandığından düşük sürükleme yakıt tasarrufu ve daha ivi tırmanma performans1 sağlar. Taşıma/sürükleme hız ile değişkendir ve 2B grafik ile gösterilir. Neredeyse tüm durumlarda grafik sürüklemenin iki ana bileşeni olduğu için U şekli oluşturur. Taşıma-sürükleme oranları uçuş testi, hesaplamalarla veya rüzgâr tünelinden test edilerek hesaplanabilir [9].

Tabloda elde edilen aerodinamik verimlilik değerleri gösterilmiştir.

Tablo 1. Aerodinamik verim karşılaştırması

AoA	4412	AG35	23012	TL54
0	16.94	19.3	7.28	8.33
5	12.54	13.85	15.52	13.78
10	8.78	8.87	10.27	9.1
15	6.5	6.19	7.25	5.91
20	5.09	3.45	5.47	2.82

3.2. Sürükleme Katsayısı

Akışkan dinamiğinde sürükleme katsayısı, bir nesnenin sürüklenmesini veya direncini ölçmek için kullanılan, hava veya su gibi bir akışkan ortamındaki boyutsuz bir miktardır. Düşük sürükleme katsayısı nesne üzerinde daha az aerodinamik sürüklemeye neden olur. Sürükleme katsayısı her zaman belirli bir yüzey alanı ile ilişkilidir [10]. Sürükleme katsayısı kanat alanını sürükleme katsayısı denkleminde referans alanı olarak kullanır. Sürükleme katsayısı hareketli objelerin sıvı içerisinde olan direncini belirlemek için kullanılan ölçüsüz bir değerdir.

$$c_{D} = \left(\frac{2F_{D}}{\rho u^{2}A}\right)$$
⁽⁷⁾

Tablo 2. Sürükleme katsayısı karşılaştırması

AoA	4412	AG35	23012	TL54
0	0.011	0.0076	0.0059	0.0096
5	0.035	0.0279	0.018	0.0228
10	0.078	0.0715	0.0513	0.0594
15	0.144	0.1407	0.1068	0.122
20	0.23	0.2151	0.1827	0.27

3.3. Taşıma Katsayısı

Kaldırma(taşıma) kuvveti(katsayısı) sıvının içinden geçen katı bir cisim tarafından üretilen mekanik bir aerodinamik kuvvettir ve bu kuvvet uçan cismin ağırlığına karşı koyup havada tutar. Bir vektördür ve uçan cismin basınç merkezine doğru etki eder. Taşıma uçan cismin etrafındaki akışkanın hız farkından elde edilir. Nesnenin sıvının içinden geçip geçmediği veya sıvının bir nesnenin üzerinden akması fark etmez. Taşıma katsayısı genellikle boyutsuz olarak ölçülür [11].

$$c_{L} = \left(\frac{2F_{L}}{\rho u^{2}A}\right)$$
(8)

Tablo 3. Taşıma katsayısı karşılaştırması

АоА	4412	AG35	23012	TL54
0	0.192	0.1467	0.043	0.08
5	0.439	0.3866	0.2795	0.3142
10	0.685	0.6342	0.527	0.5411
15	0.936	0.8713	0.775	0.722
20	1.171	0.7433	1	0.7615

Elde edilen veriler, taşıma katsayısı (c_L) , sürükleme katsayısı (c_D) , serbest akış hızı (u), serbest akım yoğunluğu (ρ) ve profil veter uzunluğuna bağlı olarak hesaplanır. NACA 23012 ve NACA 4412 profili için taşıma katsayısı 1 değeri eşiğine ulaşmıştır.

4. ANSYS Kullanarak Kanat Profillerinin Analizi

Bu çalışmanın amacı ANSYS Fluent paket programı kullanılarak AG35, NACA 4412, NACA 23012 ve TL54 kanat profilleri etrafındaki dış akışın simüle edilmis bir modelini üretmek ve literatürden elde edilen deneysel verilerin ışığında düşük bir hız da (22.22 m/s) test ederek doğrulamaktır. Aerofoil'in hücum açısı değiştirildiğinde hızda önemli değişiklikler olduğu görülmektedir. Kanadın üst yüzeyindeki hız, alt yüzeyden daha yüksek bir değere sahiptir. Bu nedenle, üst yüzeydeki basınç, kanat alt yüzeyine kıyasla düşüktür. Bernoulli teoremine göre, nesne daha yüksek basınç bölgesinden daha düşük basınç bölgesine hareket edecektir. Böylece kaldırma, kanatta meydana gelir. Literatürde olduğu gibi deney sonunda hücum açısı arttıkça türbülans artar. Laminer akışı korumak için hız veya AoA'nın değiştirilmesi gerekmektedir. Simülasyon sırasında kanat sabit tutulacak ve gelen akışkanın(havanın) açısı ve hızı değiştirilecektir.

Kanat profili için sırasıyla 0°, 5°, 10°, 15°, 20° için analizleri yapılmıştır. Akışkan olarak ideal hava seçildi. Yüksek hassasiyet için 1000 iterasyon yani deneme yanılma yöntemi ile denklemler ANSYS programı yardımı ile çözülmüştür. FVM (Sonlu hacimler metodu) adı verilen, bir hacmi tetrahedral geometrilere bölerek incelenmiştir. Çalışma ortamı olarak 15°C 1 atm basınç ve 22.22 m/s hız kullanılmıştır. Zamana bağlı ve hızlı çözüme ulaşabileceğimiz Coupled Scheme çözüm metodu kullanıldı. Geometrilerimiz uzunluk olarak büyük ve üzerinde basınç farklılığı olan birçok bölge olduğu için Realizable modeli seçilmiştir.

Şekil 3. Hücum açısı-aerodinamik verimlilik

Şekil 4. Hücum açısı-taşıma katsayısı (AoA-CL)

0 derece ve 20 derece de tüm kanat profillerinin basınç ve hıza bağlı davranışları çalışmanın devamında görsellenmiştir. Konturlardan, hücum kenarında yüksek basınç bölgesi ve airfoil yapının alt yüzeyinde düşük basınç bölgesi görmekteyiz. Şekil 6 ila şekil 21 arasındaki görsellerde, K-epsilon türbülans modeli ile 0° ila 20° hücum açılarında statik basınç ve hız değişimlerinin simülasyon sonuçları gösterilmektedir. Şekil 6' dan 9'a, kanadın üst yüzeyinde en yüksek hız 28.8 m/s olarak NACA 4412 profili ulaşmıştır. Eş zamanlı olarak şekil 14'ten 17'ye, hız-basınç ters orantılı olduğu için, kanadın üstünde en düşük basınç ~ (-250) Pa ile NACA 4412 profili olmuştur. Bu da bize NACA 4412 profilinin 0° de en yüksek taşımaya sahip olduğunu gösterir.

Şekil 6. 0 derece NACA 4412 Velocity-contour

Şekil 7. 0 derece NACA 23012 Velocity-contour

Şekil 8. 0 derece TL54 Velocity-contour

Şekil 9. 0 derece AG35 Velocity-contour

Şekil 10. 20 derece NACA 4412 Velocity-contour

Vencey Texture 1 4 3278-000 4 3288-001 3 5088-001 5 5088-0000 5 5088-0000 5 5088-0000 5 5088-0000 5 5088-

Şekil 11. 20 derece NACA 23012 Velocity-contour

Şekil 12. 20 derece TL54 Velocity-contour

Şekil 13. 20 derece AG35 Velocity-contour

Şekil 14. 0 derece NACA 4412 Pressure-contour

Şekil 15. 0 derece NACA 23012 Pressure-contour

Şekil 16. 0 derece TL54 Pressure-contour

Şekil 17. 0 derece AG35 Pressure-contour

Şekil 18. 20 derece NACA 4412 Pressure-contour

4 (2): 25-35 (2020)

Şekil 19. 20 derece NACA 23012 Pressure-contour

Şekil 20. 20 derece TL54 Pressure-contour

Şekil 21. 20 derece AG35 Pressure-contour

Şekil 10 ve 11'de her ne kadar profiller düzgün akış sergiliyor gibi gözüksede, NACA 4412 profili maksimum 48.4 m/s ve NACA 23012 profili 48.2 m/s hıza ulaşmıştır. NACA 4412 ve NACA 23012 profilleri hücüm kenarlarında kısmi olarak, firar kenarlarında ise hız 0 m/s ye düşerek profilin tamamı stall a girmiştir. Bu iki görsele bağlı olan Şekil 18-19'da kanat profilleri üzerinde basınç tüm yüzeyi etkilemeyerek kısmı bölgeler halinde oluşmuştur. Bu kanadın altında oluşan pozitif basınç ile kanatın üst yüzeyinde oluşan negatif basıncın düzensiz olmasına sebebiyet vererek taşıma kaybı oluşturmaktadır. Şekil 12 ve 13'te AG35 ve TL54 profillerinin üst yüzeyinde hava hızı 0 m/s olduğu için, Şekil 20-21'de görüleceği üzere basınç bölgeleri keskin bir şekilde ayrıldığı için taşıma kuvvetinden bahsedilemez.

22.22 m/s hız için, 16 derece hücum açısının altında tüm profillerde analiz daha iyi sonuç vermektedir. Sonuclar, K-epsilon türbülans modelinde tahmin edilen sürükleme katsayısının deneysel verilerle iyi bir uyum içinde olduğunu göstermektedir. Modellerden elde edilen sonuçlar, serbest akış hızının kanat için kaldırma ve sürükleme katsayıları üzerinde önemli bir etkisi olmadığını göstermektedir. Kanat profili, düşük hıza kıyasla yüksek hızda kaldırma katsayısında bir artış ve sürükleme katsayısında azalma yaşar. Aerofoil için kaldırma ve sürükleme katsayıları arasındaki fark, yüksek hıza kıyasla düşük hız için daha düşük hücum açısında ayrılmanın görülmesi ile açıklanabilir. Simülasyon, span boyunca farklı konumlarda basınç dağılımı için çok ilginç sonuçlar üretti. Köke kıyasla kanat ucunun yakınında daha düşük statik basınç dağılımı, kanat etrafındaki üç boyutlu akışı doğrular.

Hücum açısı arttıkça C_L ve C_D değerinin arttığı görüldü. 15 dereceden sonra hız 0 m/s ye indiği için stall meydana geldi. Profilin alt ve üst yüzeyindeki basınç akış hızına bağlı olarak arttı. Bu etki bir kanat profili veya hava aracının havalanması için belirli bir hıza ulaşması gerektiğini havadayken de belirli bir hızın altına inmesi gerektiğini gösterdi. Literatür araştırmalarından elde edilen basınç farkının kanat üzerindeki kaldırma etkisi, kanat altında ve üstünde oluşan basınç farkının hız ve hücum açısı ile arttığı doğrulanmıştır.

4 kanat profili üzerindeki çalışma, NACA 4412 airfoil yapısının en az sürükleme kuvveti ile daha iyi kaldırma kuvveti oluşturduğu için teoriğin pratiğe döküldüğü havacılık uygulamalardan tercih edilmesi gerektiğini göstermektedir.

5. Sonuçlar

Bir hava aracı tasarımında uygun bir kanat profilinin seçilmesi en çok arzu edilen şeydir. Böylelikle o hava aracı için belirlenen sınır şartlarında istenilen miktarda taşıma üretilebilir. Kaldırma-sürükleme oranı, taşıma ve sürükleme katsayısı kanadın uygun aerodinamik tasarımı için dikkat edilmesi gereken en önemli değerlerdir.

Bu çalışmada AG35, NACA 4412, NACA 23012 ve TL54 kanat profillerinin akış alanını ve aerodinamik özelliklerini incelemek için CFD

JAV_{e-ISSN:2587-1676}

simülasyonu kullanılmış, farklı hücum açılarında (0°, 5°, 10°, 15°, 20°) sayısal simülasyon yapılmıştır. Akış özellikleri realizable k-epsilon türbülans modeli ve sonlu hacim şemaları ile yaklaşık olarak analiz edilmiştir. AoA arttıkça sürükleme katsayısının da arttığı görülmüştür. Bu artış, kanat profilinin üst yüzeyinde büyüyen ayrılma bölgesi ile artan basınç sürüklemesinin kanat profilinin altındakinden geniş olmasından kaynaklanmaktadır. Hücum açısı arttıkça kanat profilinin oluşturduğu kaldırma miktarı da artmaktadır. Stall açısından (15°) sonra kaldırma kuvveti azalmıştır. Bu çalışmaya göre kanat profillerinin akıs özelliklerindeki farklılık su sekilde çıkarılabilir:

Max C_L/C_D :

•0°-5° AoA, AG35,

•5°-15°-20° AoA, NACA 23012 profilinde

Max C_{L} :

•0°-5°-15°-20° AoA, NACA 4412 profilinde

Max *C_D*: •0°-5°-10°-15° AoA, NACA 4412 •15°-20° AoA, TL54 profilinde.

Yapılan çalışmadan, NACA 4412 profili referans alınan değerlerde aerodinamik verimlilik olarak profiller arasında ikinci en iyi verime sahip olmasına rağmen, tüm hücum açılarında (0°, 5°, 10°, 15°, 20°) maksimum taşıma ve sürükleme katsayısı üretmiştir. Günümüzde hobi, askeri ve ticari amaçlı insansız hava araçlarının kullanımı voğunlaşmaktadır. İstenilen kriterleri karşılayacak kanat tasarımına üreticiler ölcüde ihtivac duymaktadır. Bu da kanat geometrilerinin ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmesini, modifikasyon vs. yapılmasını gerektirmektedir. Sonuç olarak farklı havacılık uygulamalarında yaygın olarak tercih edilen AG35, NACA 4412, NACA 23012, TL54 kanat profilleri arasında en yüksek verime sahip olan NACA 4412 kanat profili tercih edilmelidir.

6. Simgeler

A: Referans alanı

 F_D , C_D : Sürükleme katsayısı

 ρ : Serbest akım yoğunluğu

- u: Nesnenin akış hızı
- F_{L, C_L} : Taşıma katsayısı

 C_{m0} : Momentum katsayısı

 $C_{L_{max}}$: Maksimum taşıma katsayısı

Etik Kurul Onayı

Gerekli değil

Kaynaklar

- [1] Chitte P, Jadhav PK, and Bansode SS., Statistic and dynamic analysis of typical wing structure of aircraft using Nastran, International Journal of Application or Innovation in Engineering & Management, 2, 7, 2013.
- [2] Maughmer, D. M. S. and M. D. (2002). Theoretical Aerodynamic analysis of six airfoils for use on small wind turbines, (June). Retrieved from <u>http://sedaghat.iut.ac.ir/sites/sedaghat.iut.ac.ir/f</u> <u>iles/file_pubwdet/theoretical_aerodynamic_an</u> <u>alysis_of_six_airfoils.pdf.</u>
- [3] Himanshu Parashar. (2015). Calculation of Aerodynamic Characteristics of NACA 2415, 23012, 23015 Airfoils Using Computational Fluid Dynamics (CFD). International Journal of Science, Engineering and Technology Research, 4(3), 610–614. Retrieved from <u>http://ijsetr.org/wp-</u> <u>content/uploads/2015/03/IJSETR-VOL-4-</u> <u>ISSUE-3-610-614.pdf.</u>
- [4] Bright, P. G., Broughton, K., & Williams, D. (2016). Discipline of Mechanical Engineering Multipurpose Off-road Flying Vehicle, (November).
- [5] Syamsuar, S., Djatmiko, E. B., Erwandi, Mujahid, A. S., & Subchan. (2016). The hydro planing simulation of flying boat remote control model. Jurnal Teknologi, 78(6), 191–197. <u>https://doi.org/10.11113/jt.v78.4267.</u>
- [6] Jony, H. (2014). A Comparative Flow Analysis of Naca 6409 and Naca 4412 Aerofoil. International Journal of Research in Engineering and Technology, 03(10), 342–350.
- [7] Jones, W. P., and Launder, B. E. (1972), "The Prediction of Laminarization with a Two-Equation Model of Turbulence", International Journal of Heat and Mass Transfer, vol. 15, 1972, pp. 301-314.

- [8] Launder, B. E., and Sharma, B. I. (1974), "Application of the Energy Dissipation Model of Turbulence to the Calculation of Flow Near a Spinning Disc", Letters in Heat and Mass Transfer, vol. 1, no. 2, pp. 131-138.
- [9] "Lift-to-drag ratio- Wikipedia". Erişim 16 Ağustos 2019. <u>http://www.wikizero.biz/index.php?q=aHR0c</u> <u>HM6Ly9lbi53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kv</u> <u>TGlmdC10by1kcmFnX3JhdGlv</u>.
- [10] Stollery, J. L. (2017). Aerodynamics, Aeronautics and Flight Mechanics. In Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part G: Journal of Aerospace Engineering (Vol. 211). https://doi.org/10.1177/095441009721100102.
- [11] Sumit Sharma. (2016). An Aerodynamic Comparative Analysis of Airfoils for Low-Speed Aircrafts. International Journal of Engineering Research And, V5(11), 525–529. <u>https://doi.org/10.17577/ijertv5is110361.</u>